Tabel comparativ
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern (ce vizează aspecte fiscale și vamale)

Nr. ord.	Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Hotărârea Guvernului nr.294/1998, cu privire la executarea Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, se modifică după cum urmează:			
1.	**Pct.3.** Se pune în sarcina Întreprinderii de Stat Editura de Imprimate "Statistica" tipărirea centralizată a formularelor tipizate de documente primare cu regim special, prevăzute cu serie şi număr, precum şi înregistrarea, evidenţa, păstrarea şi eliberarea acestora către entităţi, contra plată şi în exclusivitate contra semnătură persoanelor autorizate conform statutului, la prezentarea delegaţiei şi a buletinului de identitate. Se pune în sarcina Serviciului Vamal (prin intermediul Instituţiei Publice Centrul de Tehnologii Informaţionale în Finanţe) tipărirea centralizată a formularelor tipizate de documente primare cu regim special – Declaraţia vamală în detaliu. Se pune în sarcina Serviciului Fiscal de Stat (prin intermediul Instituţiei Publice Centrul de Tehnologii Informaţionale în Finanţe) tipărirea centralizată, înregistrarea, evidenţa, păstrarea şi eliberarea către entităţi a următoarelor formulare tipizate de documente primare cu regim special, prevăzute cu serie şi număr: - bon de plată; - 1-SF – chitanţă de recepţie a plăţilor nefiscale; - 2-SF – chitanţă de recepţie a plăţilor fiscale; - factură fiscală; - delegaţie; - borderou de achiziţie a laptelui; - borderou de achiziţie a producţiei din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal….	Punctul 3, alineatul al treilea, liniuța „ - borderou de achiziţie a laptelui” se exclude.	**Pct.3.** Se pune în sarcina Întreprinderii de Stat Editura de Imprimate "Statistica" tipărirea centralizată a formularelor tipizate de documente primare cu regim special, prevăzute cu serie şi număr, precum şi înregistrarea, evidenţa, păstrarea şi eliberarea acestora către entităţi, contra plată şi în exclusivitate contra semnătură persoanelor autorizate conform statutului, la prezentarea delegaţiei şi a buletinului de identitate. Se pune în sarcina Serviciului Vamal (prin intermediul Instituţiei Publice Centrul de Tehnologii Informaţionale în Finanţe) tipărirea centralizată a formularelor tipizate de documente primare cu regim special – Declaraţia vamală în detaliu. Se pune în sarcina Serviciului Fiscal de Stat (prin intermediul Instituţiei Publice Centrul de Tehnologii Informaţionale în Finanţe) tipărirea centralizată, înregistrarea, evidenţa, păstrarea şi eliberarea către entităţi a următoarelor formulare tipizate de documente primare cu regim special, prevăzute cu serie şi număr: - bon de plată; - 1-SF – chitanţă de recepţie a plăţilor nefiscale; - 2-SF – chitanţă de recepţie a plăţilor fiscale; - factură fiscală; - delegaţie; - borderou de achiziţie a producţiei din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal….
2.	**Anexa nr.1** **1.** Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului Finanţelor: Factură fiscală; Acte/borderouri de achiziţie:	Anexa nr.1, punctul 1, va avea următorul conținut. „**1.** Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului Finanțelor: Factură fiscală;	**Anexa nr.1** **1.** Formulare de documente primare cu regim special ale Ministerului Finanţelor: Factură fiscală;

<table>
<tr><td></td><td>borderou de achiziţie a laptelui;
borderou de achiziţie a producţiei din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal;
A-2/bi Bon de comandă.</td><td>Borderou de achiziție a producției din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal;
A-2/bi Bon de comandă.”.</td><td>Borderou de achiziţie a producţiei din fitotehnie şi/sau horticultură şi/sau a obiectelor regnului vegetal;
A-2/bi Bon de comandă.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="3">Hotărârea Guvernului nr.1583/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de restituire din buget a sumelor accizelor, achitate de către agenţii economici pentru alcoolul etilic nedenaturat, procurat în scopul utilizării în medicină</td></tr>
<tr><td>3.</td><td></td><td>Se abrogă Hotărârea Guvernului nr.1583/2002 despre aprobarea Regulamentului privind modul de restituire din buget a sumelor accizelor, achitate de către agenţii economici pentru alcoolul etilic nedenaturat, procurat în scopul utilizării în medicină</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Hotărârea Guvernului nr.454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>b) Organizaţii internaţionale/regionale (inclusiv din cadrul CSI) la care
achitarea cotizaţiilor şi datoriilor este asigurată din bugetul organelor
centrale de specialitate ale administraţiei publice sau altor autorităţi
administrative centrale responsabile ori din mijloace provenite de la
organizaţii nebugetare sau din alte surse nebugetare</td><td>La anexa nr.2, litera b) se completează cu poziția 94 cu următorul cuprins:<table><tr><td>94.</td><td>Cadrul Incluziv BEPS (Base Erosion and Profit Shifting)</td><td>Serviciul Fiscal de Stat</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Hotărârea Guvernului nr.93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>12. Cu excepţia cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101^1, 101^3, art.101^4 şi 101^6 din Codul fiscal şi art.4 alin.(13^8) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazîndu-se pe cerinţele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament.</td><td>Punctul 12 va avea următorul cuprins:
„12. Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101^1, 101^3, art.101^4 şi 101^6 din Codul fiscal şi art.4 alin.(13^8) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat.” ;</td><td>12. Cu excepția cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101^1, 101^3, art.101^4 şi 101^6 din Codul fiscal şi art.4 alin.(13^8) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii privind restituirea TVA, să stabilească metoda de realizare a restituirii, bazându-se pe cerințele, stipulate la punctul 13 din prezentul Regulament cu perfectarea adnotării privind stabilirea metodei de realizare a restituirii TVA conform modelului aprobat prin ordinul Serviciului Fiscal de Stat</td></tr>
</table>

6.	**13.** Cererea de restituire a TVA, cu excepţia cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101^1, 101^3, art.101^4 şi 101^6 din Codul fiscal şi art.4 alin.(13^8) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, este examinată şi pe marginea ei se adoptă decizia fără efectuarea controlului tematic, dacă simultan se respectă următoarele cerinţe: 1) subiectul impozabil îşi desfăşoară activitatea cel puţin 2 ani; **2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puţin două ori;** 3) în cadrul ultimului control tematic privind restituirea TVA suma impozitului spre restituire, confirmată de către Serviciul Fiscal de Stat, corespunde sumei solicitate de către plătitor; **4) în cadrul ultimului control fiscal sumele impozitelor, taxelor, contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi ale primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, calculate de Serviciul Fiscal de Stat, nu depăşeau 1% din valoarea totală a livrărilor efectuate în perioadele fiscale controlate.**	La punctul **13**: a) Subpunctul **2)** va avea următorul cuprins: „2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu a trecut 12 luni - pentru contribuabilii, deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 luni - pentru celelalte entități. b) Subpunctul **4)** se abrogă.	**13.** Cererea de restituire a TVA, cu excepţia cazurilor de restituire a TVA solicitată în temeiul art.101^1, 101^3, art.101^4 şi 101^6 din Codul fiscal şi art.4 alin.(13^8) din Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, este examinată şi pe marginea ei se adoptă decizia fără efectuarea controlului tematic, dacă simultan se respectă următoarele cerinţe: 1) subiectul impozabil îşi desfăşoară activitatea cel puţin 2 ani; 2) subiectul impozabil a beneficiat de restituirea TVA de cel puțin două ori și de la ultima perioada fiscală pentru care s-a restituit TVA cu efectuarea controlului fiscal nu a trecut 12 luni - pentru contribuabilii, deserviți de către Direcția deservire contribuabili mari din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și 24 luni - pentru celelalte entități; 3) în cadrul ultimului control tematic privind restituirea TVA suma impozitului spre restituire, confirmată de către Serviciul Fiscal de Stat, corespunde sumei solicitate de către plătitor;
7.	**14.** Sumele TVA restituite subiecţilor impozabili, în modul stabilit la punctul 13 din prezentul Regulament, sînt supuse de către Serviciul Fiscal de Stat controlului tematic cel puţin o dată pe parcursul a 18 luni de la primul caz de restituire fără control.	Punctul **14** va avea următorul cuprins: „**14.** Sumele TVA restituite subiecților impozabili, în modul stabilit la punctul 13 din prezentul Regulament, sunt supuse de către Serviciul Fiscal de Stat controlului tematic cel puțin o dată pe parcursul a 12 luni - pentru contribuabilii mari și 24 luni - pentru celelalte entități, de la ultima perioada fiscală pentru care s-a efectuat controlul privind restituirea TVA.”	**14.** Sumele TVA restituite subiecților impozabili, în modul stabilit la punctul 13 din prezentul Regulament, sunt supuse de către Serviciul Fiscal de Stat controlului tematic cel puțin o dată pe parcursul a 12 luni - pentru contribuabilii mari și 24 luni - pentru celelalte entități, de la ultima perioada fiscală pentru care s-a efectuat controlul privind restituirea TVA.
8.	**19.** Termenul general stabilit pentru efectuarea restituirii sumei TVA este de 45 de zile de la data depunerii cererii privind restituirea şi stingerea obligaţiei fiscale prin compensare a taxei pe valoarea adăugată. Din acest termen, 22 de zile sunt destinate pentru efectuarea controlului şi adoptarea deciziei de restituire, 4 zile pentru întocmirea documentelor de plată şi transmiterea acestora spre executare Trezoreriei de Stat, 8 zile pentru efectuarea restituirii efective, iar restul celorlalte zile sunt destinate pentru cazurile în care se necesită efectuarea controalelor de contrapunere la furnizorii de marfă și servicii, conform principiului până la producător sau importator. **În cazul solicitării restituirii pentru perioada fiscală pentru care nu a expirat termenul de prezentare a Declaraţiei,**	La punctul **19** ultima propoziție se exclude.	**19.** Termenul general stabilit pentru efectuarea restituirii sumei TVA este de 45 de zile de la data depunerii cererii privind restituirea şi stingerea obligaţiei fiscale prin compensare a taxei pe valoarea adăugată. Din acest termen, 22 de zile sunt destinate pentru efectuarea controlului şi adoptarea deciziei de restituire, 4 zile pentru întocmirea documentelor de plată şi transmiterea acestora spre executare Trezoreriei de Stat, 8 zile pentru efectuarea restituirii efective, iar restul celorlalte zile sunt destinate pentru cazurile în care se necesită efectuarea controalelor de contrapunere la furnizorii de marfă și servicii, conform principiului până la producător sau importator.

<table>
<tr><td></td><td>termenul de restituire se calculează de la data expirării termenului de prezentare a acesteia</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>9.</td><td>47³. Suma TVA pasibilă restituirii conform art.101⁶ din Codul fiscal se determină pentru fiecare perioadă fiscală şi reprezintă valoarea cea mai mică dintre următoarele sume:
1) 20% din totalul sumelor TVA achitate sau care urmează a fi achitate de cumpărători pentru valorile materiale, serviciile livrate acestora documentate prin:
a) SIA "e-Factura"; şi
b) bonurile de casă emise de echipamentele de casă şi control conectate la Sistemul informaţional automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor", pentru care nu au fost emise facturi fiscale prin SIA "e-Factura";</td><td>la punctul 47³, subpunctul 1), textul „20%” se substituie cu textul „50%”;</td><td>47³. Suma TVA pasibilă restituirii conform art.101⁶ din Codul fiscal se determină pentru fiecare perioadă fiscală şi reprezintă valoarea cea mai mică dintre următoarele sume:
1) 50% din totalul sumelor TVA achitate sau care urmează a fi achitate de cumpărători pentru valorile materiale, serviciile livrate acestora documentate prin:
a) SIA "e-Factura"; şi
b) bonurile de casă emise de echipamentele de casă şi control conectate la Sistemul informaţional automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor", pentru care nu au fost emise facturi fiscale prin SIA "e-Factura";</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>
CERERE
privind stingerea obligaţiei fiscale prin compensare
şi/sau restituirea mijloacelor băneşti

nr._____ din _____
(numărul şi data cererii, conform corespondenţei de ieşire a contribuabilului)
Contribuabilul_____ _____,
(denumirea/numele, prenumele contribuabilului)
IDNO _____, date de contact _____,
adresa _____,
reprezentat de_____, IDNO _____,
(numele, prenumele reprezentantului)
date de contact_____, adresa _____,
în baza _____,
solicită utilizarea sumei de _____
_____ _____
(cuantumul total al sumei plătite în plus sau a sumei, care conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită, cu cifre şi litere)
după cum urmează:
1. În contul stingerii obligaţiilor fiscale şi/sau viitoarelor obligaţii fiscale:
<table>
<tr><th colspan="3">Suma plătită în plus sau care urmează a fi restituită conform legislaţiei fiscale</th><th colspan="4">Utilizarea în contul stingerii obligaţiilor fiscale/viitoarelor obligaţii</th></tr>
<tr><th rowspan="2">Codul clasificaţiei economice</th><th rowspan="2">Codul localităţii</th><th rowspan="2">Suma (lei)</th><th rowspan="2">Codul clasificaţiei economice</th><th rowspan="2">Codul localităţii</th><th colspan="2">Suma (lei)</th></tr>
<tr><th>Plăţi de bază/ amenzi</th><th>Majorări de întârziere</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td><td>Anexa nr.1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr.1
la Regulamentul privind restituirea
taxei pe valoarea adăugată
Cerere privind restituirea
şi stingerea obligaţiei fiscale prin
compensare a taxei pe valoarea adăugată
Codul fiscal _____
Denumirea subiectului impozabil_____
Adresa sediului_____ str. _____nr. _____
Telefonul de contact _____
Solicit restituirea sumei de_____, lei
în baza (legii, articolului)_____
conform datelor din declaraţia/declaraţiile TVA aferente perioadei:
<table>
<tr><td>De la</td><td>___/_____
__</td></tr>
<tr><td>Până la</td><td>___/_____
__</td></tr>
</table>
Se indică în formatul: LL/AAAA
* În cazul solicitării restituirii TVA pentru o sigură lună, în boxele destinate completării primei luni şi ultimei luni din perioada solicitată, se indică aceiaşi perioadă fiscală.
După acceptarea sumelor TVA supuse restituirii, solicit ca diferenţa dintre suma confirmată spre restituire şi suma îndreptată în contul stingerii restanţelor să fie îndreptată la contul bancar/de plăţi_____, sau
(codul IBAN)
în contul stingerii obligaţiilor fiscale viitoare, în limita mijloacelor băneşti acceptate spre restituire:
<table>
<tr><th rowspan="2">Codul clasificaţiei economice</th><th rowspan="2">Codul localităţii</th><th colspan="2">Suma (lei)</th></tr>
<tr><th>Plăţi de bază/amenzi</th><th>Majorări de întârziere</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td><td>
Anexa nr.1
la Regulamentul privind restituirea
taxei pe valoarea adăugată
Cerere privind restituirea
şi stingerea obligaţiei fiscale prin
compensare a taxei pe valoarea adăugată
Codul fiscal _____
Denumirea subiectului impozabil_____
Adresa sediului_____ str. _____nr. _____
Telefonul de contact _____
Solicit restituirea sumei de_____, lei
în baza (legii, articolului)_____
conform datelor din declaraţia/declaraţiile TVA aferente perioadei:
<table>
<tr><td>De la</td><td>___/_____
__</td></tr>
<tr><td>Până la</td><td>___/_____
__</td></tr>
</table>
Se indică în formatul: LL/AAAA
* În cazul solicitării restituirii TVA pentru o sigură lună, în boxele destinate completării primei luni şi ultimei luni din perioada solicitată, se indică aceiaşi perioadă fiscală.
După acceptarea sumelor TVA supuse restituirii, solicit ca diferenţa dintre suma confirmată spre restituire şi suma îndreptată în contul stingerii restanţelor să fie îndreptată la contul bancar/de plăţi_____, sau
(codul IBAN)
în contul stingerii obligaţiilor fiscale viitoare, în limita mijloacelor băneşti acceptate spre restituire:
<table>
<tr><th rowspan="2">Codul clasificaţiei economice</th><th rowspan="2">Codul localităţii</th><th colspan="2">Suma (lei)</th></tr>
<tr><th>Plăţi de bază/amenzi</th><th>Majorări de întârziere</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Total			**Total**			

2. Restituirea mijloacelor băneşti:

Suma plătită în plus sau care urmează a fi restituită conform legislaţiei fiscale			**Restituirea mijloacelor se efectuează***	
Codul clasificaţiei economice	**Codul localităţii**	**Suma (lei)**	**La contul IBAN**	**În numerar**
				X

* Se va bifa opţiunea de restituire a mijloacelor – la contul IBAN sau în numerar. În cazul opţiunii de restituire la contul IBAN, se va indica contul respectiv.

La cerere sunt anexate următoarele documente (se va indica denumirea, numărul şi data documentelor care confirmă faptul achitării în plus a sumelor la buget sau dreptul la restituire, numărul de file, alte date după necesitate):

1. _____.

2. _____.

3. _____.

4. _____.

5. _____.

_____

(semnătura persoanei responsabile a contribuabilului)

Total			

Notă: În cazul existenţei restanţelor, compensarea se efectuează la iniţiativa Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu prevederile art.175 alin.(2) şi art.176 alin.(1) din Codul fiscal cu respectarea succesiunii cronologice de naştere a acestora, reglementate de art.179 din Codul fiscal

Data cererii _____

Semnătura conducătorului _____”.

Total			

Notă: În cazul existenţei restanţelor, compensarea se efectuează la iniţiativa Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu prevederile art.175 alin.(2) şi art.176 alin.(1) din Codul fiscal cu respectarea succesiunii cronologice de naştere a acestora, reglementate de art.179 din Codul fiscal

Data cererii _____

Semnătura conducătorului _____”.

Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale;

11.	**4.** Pentru a deveni beneficiari ai mecanismului de desemnare procentuală, solicitanţii depun la Agenţia Servicii Publice o cerere de înregistrare în Lista beneficiarilor desemnării procentuale (în scris sau în format electronic) pentru a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală în anul următor celui în care a fost depusă cererea. Cererea se depune în forma şi în modul stabilite de Agenţie, în care se indică: 1) denumirea organizaţiei necomerciale, a cultului religios şi a părţilor componente ale acestuia; 2) data înregistrării; 3) numărul de identificare de stat; 4) datele de contact (număr de telefon, e-mail şi adresa juridică); 5) activităţile implementate: a) organizaţiile necomerciale vor indica activităţile de utilitate publică în sensul art.21 din Legea nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale; b) cultele religioase şi părţile componente ale acestora indică activităţile sociale, morale, culturale sau de caritate în sensul art.15 alin.(6) din Legea nr.125/2007 privind libertatea de conştiinţă, de gândire şi de religie; 6) declaraţia pe proprie răspundere că nu a susţinut şi, în perioada valorificării surselor obţinute în urma desemnării procentuale, nu va susţine activitatea unui partid politic, a unei organizaţii social-politice sau a unui candidat la alegeri, în sensul Codului electoral al Republicii Moldova nr.325/2022.	La punctul 4, textul „(în scris sau în format electronic)” se completează cu textul „ în perioada 1 iunie – 30 septembrie a fiecărui an,”.	**4.** Pentru a deveni beneficiari ai mecanismului de desemnare procentuală, solicitanţii depun la Agenţia Servicii Publice o cerere de înregistrare în Lista beneficiarilor desemnării procentuale (în scris sau în format electronic) ***în perioada 1 iunie – 30 septembrie a fiecărui an,*** pentru a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală în anul următor celui în care a fost depusă cererea. Cererea se depune în forma şi în modul stabilite de Agenţie, în care se indică: 1) denumirea organizaţiei necomerciale, a cultului religios şi a părţilor componente ale acestuia; 2) data înregistrării; 3) numărul de identificare de stat; 4) datele de contact (număr de telefon, e-mail şi adresa juridică); 5) activităţile implementate: a) organizaţiile necomerciale vor indica activităţile de utilitate publică în sensul art.21 din Legea nr.86/2020 cu privire la organizaţiile necomerciale; b) cultele religioase şi părţile componente ale acestora indică activităţile sociale, morale, culturale sau de caritate în sensul art.15 alin.(6) din Legea nr.125/2007 privind libertatea de conştiinţă, de gândire şi de religie; 6) declaraţia pe proprie răspundere că nu a susţinut şi, în perioada valorificării surselor obţinute în urma desemnării procentuale, nu va susţine activitatea unui partid politic, a unei organizaţii social-politice sau a unui candidat la alegeri, în sensul Codului electoral al Republicii Moldova nr.325/2022.
Hotărârea Guvernului nr.235/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești			
12.		se completează cu punctul 6¹ cu următorul cuprins: „**6¹.** Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificația economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.”	**6¹.** Restituirea sumelor plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se realizează de la clasificația economică și bugetul la care au fost achitate, dacă legislația nu prevede altfel.
Hotărârea Guvernului nr.807/2018 cu privire la modificarea Regulamentului de activitate al Consiliului de supraveghere publică a auditului, se modifică după cum urmează:			
13.	**Pct.35.** Consiliul are următoarele obligaţii: 1) să primească de la entităţile de audit, în termen de 5 luni de la sfîrşitul fiecărei perioade de gestiune: a) raportul privind respectarea procedurilor de control al calităţii auditului;	La punctul 35 subpunctul 1) lit.a) și subpunctul 2) cuvântul „control” se substituie cu cuvântul „management”.	**Pct.35.** Consiliul are următoarele obligaţii: 1) să primească de la entităţile de audit, în termen de 5 luni de la sfîrşitul fiecărei perioade de gestiune: a) raportul privind respectarea procedurilor de management al calităţii auditului;

	2) să generalizeze informaţia din raportul privind respectarea procedurilor de control al calităţii auditului, raportul privind transparenţa în cazul efectuării auditului la entităţile de interes public, situaţiile financiare ale entităţilor de audit şi să întocmească un raport pe care să îl prezinte spre aprobare Comitetului pînă la data de 1 iulie;		2) să generalizeze informaţia din raportul privind respectarea procedurilor de management al calităţii auditului, raportul privind transparenţa în cazul efectuării auditului la entităţile de interes public, situaţiile financiare ale entităţilor de audit şi să întocmească un raport pe care să îl prezinte spre aprobare Comitetului pînă la data de 1 iulie;
Hotărârea Guvernului nr.704/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind evidenţa şi calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale			
14.	**16.** Valoarea de intrare a mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate sau IFRS care nu contravin prevederilor Codului fiscal nr.1163/1997, cu excepţia mijloacelor fixe constatate în conformitate cu art.261 alin.(3) din Codul fiscal nr.1163/1997, pentru care valoarea de intrare constituie suma excedentului cheltuielilor de reparaţie peste limita stabilită în art.261 alin.(11) din Codul fiscal nr.1163/1997.	Punctul 16 se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.”.	**16.** Valoarea de intrare a mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate sau IFRS care nu contravin prevederilor Codului fiscal nr.1163/1997, cu excepţia mijloacelor fixe constatate în conformitate cu art.261 alin.(3) din Codul fiscal nr.1163/1997, pentru care valoarea de intrare constituie suma excedentului cheltuielilor de reparaţie peste limita stabilită în art.261 alin.(11) din Codul fiscal nr.1163/1997. În costul de intrare a mijlocului fix creat de entitate nu se include amortizarea mijlocului fix care a participat la crearea acestuia.
Hotărârea Guvernului nr.517/2022 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au savârșit contravenții și a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții			

<table>
<tr>
<td>15.</td>
<td></td>
<td>Se completează cu Anexa nr.2[1] şi Anexa nr.4[1] cu următorul cuprins:

„Anexa nr.2[1]
la Regulamentul cu privire la evidenţa unică
a contravenţiilor, a cauzelor contravenţionale
şi a persoanelor care au săvârşit contravenţii

Original

Numărul de înregistrare |__|__|__|__|__|__|__| Seria XXX |__|__| |__|__|__|__|__|__|__|
Codul agentului constatator |__|__|__|__|__|

PROCES-VERBAL
CU PRIVIRE LA CONTRAVENŢIE

1. Data încheierii:_______________, ora______, locul încheierii __________________.
2. Agentul constatator: calitatea ____, numele_________________, prenumele__________________, denumirea autorităţii pe care o reprezintă ____________________________, adresa juridică ___________________________.
3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele______________________, prenumele ________________________, data naşterii________________________, cetăţenia ___________________, sexul ____________, ocupaţia __________________, identificat prin ______________, seria______, numărul _____________, eliberat de______________, la_______________, IDNP |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul ____ ____ _____.
3.2. Persoana juridică: denumirea ____, sediul _______________________________, IDNO |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul ____ ____.
4. Timpul săvârşirii: ziua____________, luna________________, anul_____________, ora_________ sau perioada săvârşirii ___________________________________.
5. Locul săvârşirii: ____.
6. Fapta contravenţională____: ____ ______
____ ______
____ ______
____ ______
____ ______
cauzând paguba ____,
comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace ___________________________, marca/model__________, n.î/nr.______________, ignorând prevederile __________________,
prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.___________ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.
7. Corpuri delicte: ____</td>
<td>„Anexa nr.2[1]
la Regulamentul cu privire la evidenţa unică
a contravenţiilor, a cauzelor contravenţionale
şi a persoanelor care au săvârşit contravenţii

Original

Numărul de înregistrare |__|__|__|__|__|__|__| Seria XXX |__|__| |__|__|__|__|__|__|__|
Codul agentului constatator |__|__|__|__|__|

PROCES-VERBAL
CU PRIVIRE LA CONTRAVENŢIE

1. Data încheierii:_______________, ora______, locul încheierii __________________.
2. Agentul constatator: calitatea ____, numele_________________, prenumele__________________, denumirea autorităţii pe care o reprezintă ____________________________, adresa juridică ___________________________.
3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele______________________, prenumele ________________________, data naşterii________________________, cetăţenia ___________________, sexul ____________, ocupaţia __________________, identificat prin ______________, seria______, numărul _____________, eliberat de______________, la_______________, IDNP |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul ____ ____ _____.
3.2. Persoana juridică: denumirea ____, sediul _______________________________, IDNO |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul ____ ____.
4. Timpul săvârşirii: ziua____________, luna________________, anul_____________, ora_________ sau perioada săvârşirii ___________________________________.
5. Locul săvârşirii: ____.
6. Fapta contravenţională____: ____ ______
____ ______
____ ______
____ ______
____ ______
cauzând paguba ____,
comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace ___________________________, marca/model__________, n.î/nr.______________, ignorând prevederile __________________,
prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.___________ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.
7. Corpuri delicte: ____ ____ ____.</td>
</tr>
</table>

_____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____.

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 _____.

semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei: _____
_____.

14. Procesul-verbal a fost încheiat în _____
_____.

(prezenţa/absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

15. Martor asistent:_____
_____.

(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR: (se specifică)
(persoanei competente să soluţioneze cauza)

I. De sancţionare	**III. De remitere a cauzei funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată**
Sancţiunea principală: _____	Temei: _____
Sancţiunea complementară: _____	Destinatar _____ (datele autorităţii din care face parte funcţionarul abilitat/autorităţii competente/instanţei de judecată)
Măsuri de siguranță _____	Adresa: _____
Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____	Cu recomandarea:_____

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____.

9. Interpret/traducător: _____ am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 _____.

semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei: _____
_____.

14. Procesul-verbal a fost încheiat în _____
_____.

(prezenţa/absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

15. Martor asistent:_____
_____.

(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR: (se specifică)
(persoanei competente să soluţioneze cauza)

I. De sancţionare	**III. De remitere a cauzei funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată**
Sancţiunea principală: _____	Temei: _____
Sancţiunea complementară: _____	Destinatar _____ (datele autorităţii din care face parte funcţionarul abilitat/autorităţii competente/instanţei de judecată)
Măsuri de siguranță _____	Adresa: _____
Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____	Cu recomandarea:_____

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de

		disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA. **18. Recunosc săvârşirea contravenţiei şi accept sancţiunea stabilită, fapt pentru ce semnez:** _____. (semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional) **19.** Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387 şi 448 din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu conţinutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constatator şi am primit copia procesului-verbal, pentru ce semnez: _____. (semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional) **20. SEMNĂTURA** _____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza); _____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul); _____ (victimă); _____ (martor) Verso **ÎN ATENŢIA PERSOANEI ÎN A CĂREI PRIVINŢĂ A FOST ÎNTOCMIT PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENŢIE (Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)** **Articolul 384.** Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional (2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional; d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competente să aplice sancţiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească;	plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA. **18. Recunosc săvârşirea contravenţiei şi accept sancţiunea stabilită, fapt pentru ce semnez:** _____. (semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional) **19.** Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387 şi 448 din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu conţinutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constatator şi am primit copia procesului-verbal, pentru ce semnez: _____. (semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional) **20. SEMNĂTURA** _____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza); _____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul); _____ (victimă); _____ (martor) Verso **ÎN ATENŢIA PERSOANEI ÎN A CĂREI PRIVINŢĂ A FOST ÎNTOCMIT PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENŢIE (Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)** **Articolul 384.** Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional (2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional; d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competente să aplice sancţiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;

		t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea. (3^1) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; b) să accepte, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală; c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge şi de secreţii ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei; e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată; f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei. (5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului. **Articolul 34.** Amenda (1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale. (2^1) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întâi a prezentului cod, după caz: a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale; b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întâi. (2^2) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^3) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia. (2^5) Amenzile aplicate pentru săvârşirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9). (2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv. (2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat. (2^9) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală. (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească. (3^1) Evidenţa executării sancţiunilor amenzilor se ţine în Registrul debitorilor. Conţinutul Registrului debitorilor, modul de ţinere a acestuia şi modul de evidenţă a executării sancţiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern. (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;	u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea. (3^1) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; b) să accepte, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală; c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge şi de secreţii ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei; e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată; f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei. (5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului. **Articolul 34.** Amenda (1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale. (2^1) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întâi a prezentului cod, după caz: a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale; b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întâi. (2^2) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^3) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia. (2^5) Amenzile aplicate pentru săvârşirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9). (2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv. (2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat. (2^9) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală. (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească. (3^1) Evidenţa executării sancţiunilor amenzilor se ţine în Registrul debitorilor. Conţinutul Registrului debitorilor, modul de ţinere a acestuia şi modul de evidenţă a executării sancţiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern. (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;

		c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art.38 alin.(4). (5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravenţiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an. (6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară. (7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (8) Amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc. **Articolul 378.** Dreptul la apărare (1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat. **Articolul 383.** Cheltuielile aferente procesului contravenţional (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora. (3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie. **Articolul 387.** Victima (1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale. (2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod. (3) Victima are dreptul: a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e^1) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e^2) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărârile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e^2), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. (4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase. (5) Victima este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente, să dea explicaţii la solicitarea acesteia;	d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art.38 alin.(4). (5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravenţiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an. (6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară. (7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (8) Amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc. **Articolul 378.** Dreptul la apărare (1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat. **Articolul 383.** Cheltuielile aferente procesului contravenţional (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora. (3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie. **Articolul 387.** Victima (1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale. (2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod. (3) Victima are dreptul: a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e^1) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e^2) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărârile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e^2), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. (4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase. (5) Victima este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente, să dea explicaţii la solicitarea acesteia; b) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

b) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;
c) să accepte, la cererea autorităţii competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;
d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competente sau ale preşedintelui şedinţei de judecată.
(6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale
(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).
(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.
(3) Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.
(4) Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.
(5) Contestaţia depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sau prin decizia agentului constatator.
(6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de judecată poate suspenda executarea deciziei.
(7) Depunerea contestaţiei peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanţa de judecată care examinează contestaţia poate suspenda executarea deciziei atacate.
(8) Persoana care face contestaţie împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale nu plăteşte taxă de stat.

Anexa nr.4[1]
la Regulamentul cu privire la evidenţa unică
a contravenţiilor, a cauzelor contravenţionale
şi a persoanelor care au săvârşit contravenţii

Original

Numărul de
înregistrare|__|__|_
_|__|__|__|

Seria XXX
|__|_
_|

Codul agentului
constatator
|__|__|__|__|__|

Nr.
|__|_
_|__|
__|__
|__|

DECIZIA
ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE

1. Data încheierii:_____, ora _____, locul încheierii _____.
2. Agentul constatator: calitatea _____, numele _____, prenumele _____, denumirea autorităţii pe care o reprezintă
_____, adresa juridică
_____.
3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele _____, prenumele _____, data naşterii_____, cetăţenia

c) să accepte, la cererea autorităţii competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;
d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competente sau ale preşedintelui şedinţei de judecată.
(6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale
(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).
(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia.
(3) Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.
(4) Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.
(5) Contestaţia depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sau prin decizia agentului constatator.
(6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de judecată poate suspenda executarea deciziei.
(7) Depunerea contestaţiei peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanţa de judecată care examinează contestaţia poate suspenda executarea deciziei atacate.
(8) Persoana care face contestaţie împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale nu plăteşte taxă de stat.

Anexa nr.4[1]
la Regulamentul cu privire la evidenţa unică
a contravenţiilor, a cauzelor contravenţionale
şi a persoanelor care au săvârşit contravenţii

Original

Numărul de
înregistrare|__|__|_
_|__|__|__|

Seria XXX
|__|_
_|

Codul agentului
constatator
|__|__|__|__|__|

Nr.
|__|_
_|__|
__|__
|__|

DECIZIA
ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE

1. Data încheierii:_____, ora _____, locul încheierii _____.
2. Agentul constatator: calitatea _____, numele _____, prenumele _____, denumirea autorităţii pe care o reprezintă
_____, adresa juridică
_____.
3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele _____, prenumele _____, data naşterii_____, cetăţenia _____, sexul_____, ocupaţia _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____,

_____, sexul_____, ocupaţia _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, **IDNP** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică: denumirea_____, sediul _____, **IDNO** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul _____.

4. Timpul săvârşirii: ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârşirii _____.

5. Locul săvârşirii: _____.

6. Fapta contravenţională: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____,

cauzând paguba _____, comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____, marca/model_____, n.î/nr._____, ignorând prevederile _____, prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.: _____ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delicte: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:_____
_____.

(semnătura)

9. Interpret/traducător:_____
am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002
_____.

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic:
_____.

11. Anexe:
_____.

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei: _____
_____
_____.

14. Martor asistent: _____
_____
_____

(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

În baza art.403 şi art.447[1] alin. (2) din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUŢIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluţioneze cauza)	
I. Încetarea procesului contravenţional	**II. De sancţionare**

eliberat de _____, la _____, **IDNP** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică: denumirea_____, sediul _____, **IDNO** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul _____.

4. Timpul săvârşirii: ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârşirii _____.

5. Locul săvârşirii: _____.

6. Fapta contravenţională: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____,

cauzând paguba _____, comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____, marca/model_____, n.î/nr._____, ignorând prevederile _____, prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.: _____ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delicte: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:_____
_____.

(semnătura)

9. Interpret/traducător:_____
am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002
_____.

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic:
_____.

11. Anexe:
_____.

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei: _____
_____
_____.

14. Martor asistent: _____
_____
_____

(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

În baza art.403 şi art.447[1] alin. (2) din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUŢIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluţioneze cauza)	
I. Încetarea procesului contravenţional _____ _____	**II. De sancţionare** Sancţiunea principală: _____ _____

_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei)	Sancţiunea principală: _____ Sancţiunea complementară:_____ _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____ _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 şi 451^5 din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluţia asupra cauzei contravenţionale şi am primit copia deciziei, pentru ce semnez:

_____
(semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

18. SEMNĂTURA _____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza) _____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul) _____ (victimă) _____ (martor)

_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei)	Sancţiunea complementară:_____ _____ Măsuri de siguranță _____ Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____ _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 şi 451^5 din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluţia asupra cauzei contravenţionale şi am primit copia deciziei, pentru ce semnez:

_____
(semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

18. SEMNĂTURA _____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza) _____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul) _____ (victimă) _____ (martor)

Copia

Numărul de înregistrare |__|__|__|__|__|__|__|

Seria XXX |__|__|

Nr. |__|__|__|__|__|__|__|

Codul agentului constatator |__|__|__|__|__|__|

DECIZIA
ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.

2. Agentul constatator: calitatea _____, numele _____, prenumele_____, denumirea autorităţii pe care o reprezintă _____, adresa juridică _____.

3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:

3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele_____, prenumele _____, data naşterii_____, cetăţenia_____, sexul_____, ocupaţia _____, identificat prin_____, seria_____, numărul _____, eliberat de_____, la_____, **IDNP** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică:ă: denumirea_____, sediul _____, **IDNO** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul _____.

4. Timpul săvârşirii: data_____, luna _____, anul_____, ora_____ sau perioada săvârşirii _____.

5. Locul săvârşirii: _____.

6. Fapta contravenţională: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____,

cauzând paguba _____,

comisă cu mijlocul de transport de tip_____, marca/model_____, n.î. _____, ignorând prevederile _____., prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.: _____ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delicte: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:_____ _____.

(semnătura)

9. Interpret/traducător:_____ am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 _____.

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

Copia

Numărul de înregistrare |__|__|__|__|__|__|__|

Seria XXX |__|__|

Nr. |__|__|__|__|__|__|__|

Codul agentului constatator |__|__|__|__|__|__|

DECIZIA
ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____.

2. Agentul constatator: calitatea _____, numele _____, prenumele_____, denumirea autorităţii pe care o reprezintă _____, adresa juridică _____.

3. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:

3.1. Persoana fizică/cu funcţie de răspundere: numele_____, prenumele _____, data naşterii_____, cetăţenia_____, sexul_____, ocupaţia _____, identificat prin_____, seria_____, numărul _____, eliberat de_____, la_____, **IDNP** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, domiciliul _____.

3.2. Persoana juridică:ă: denumirea_____, sediul _____, **IDNO** |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|, reprezentantul _____.

4. Timpul săvârşirii: data_____, luna _____, anul_____, ora_____ sau perioada săvârşirii _____.

5. Locul săvârşirii: _____.

6. Fapta contravenţională: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____,

cauzând paguba _____,

comisă cu mijlocul de transport de tip_____, marca/model_____, n.î. _____, ignorând prevederile _____., prin ce a comis o contravenţie, prevăzută la art.: _____ din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008.

7. Corpuri delicte: _____.

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:_____ _____.

(semnătura)

9. Interpret/traducător:_____ am făcut cunoştinţă cu prevederile art.312 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 _____.

(semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate şi verificate metrologic: _____.

11. Anexe: _____.

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei:
_____
_____
_____.

14. Martor asistent:
_____.
(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

În baza art.403 şi art.447[1] alin. (2) din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUŢIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluţioneze cauza)	
I. Încetarea procesului contravenţional _____ _____ _____ _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei)	**II. De sancţionare** Sancţiunea principală: _____ Sancţiunea complementară:_____ Măsuri de siguranţă _____ Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 şi 451[5] din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluţia asupra cauzei contravenţionale şi am primit copia deciziei, pentru ce semnez:
_____.
(semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

18. SEMNĂTURA	_____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza)	_____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul)	_____ (victimă)	_____ (martor)

ÎN ATENŢIA CONTRAVENIENTULUI
(Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 384. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional
(2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul:
a) la apărare;
b) să cunoască fapta imputată;
c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional;

12. Obiecţiile şi probele persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional:
_____
_____
_____.

13. Obiecţiile şi probele victimei:
_____
_____
_____.

14. Martor asistent:
_____.
(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)

În baza art.403 şi art.447[1] alin. (2) din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008,

DECID:

15. SOLUŢIA ASUPRA CAUZEI CONTRAVENŢIONALE (se specifică) (persoanei competente să soluţioneze cauza)	
I. Încetarea procesului contravenţional _____ _____ _____ _____ (se indică cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei)	**II. De sancţionare** Sancţiunea principală: _____ Sancţiunea complementară:_____ Măsuri de siguranţă _____ Cheltuieli aferente procesului contravenţional suportate de către contravenient: _____

Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

16. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanţe ale acestora şi la terminale de plată, precum şi online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicaţiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăţi electronice (MPay) (https://mpay.gov.md), la contul bancar MD77TRPAAA518300A01344AA.

17. Mi s-au adus iniţial la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.34, 378, 383, 384, 387, 448 şi 451[5] din Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoştinţă cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenţia respectivă şi, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluţia asupra cauzei contravenţionale şi am primit copia deciziei, pentru ce semnez:
_____.
(semnătura persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional)

18. SEMNĂTURA	_____ (agentul constatator) (persoana competentă să soluţioneze cauza)	_____ (părintele/reprezentantul legal/apărătorul)	_____ (victimă)	_____ (martor)

ÎN ATENŢIA CONTRAVENIENTULUI
(Codul contravenţional al Republicii Moldova nr.218/2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 384. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional
(2) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul:
a) la apărare;
b) să cunoască fapta imputată;
c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reţinere, cu un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional;

		d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competente să aplice sancţiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea. (3^1) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; b) să accepte, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală; c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge şi de secreţii ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei; e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată; f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei. (5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului. **Articolul 34.** Amenda (1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale. (2^1) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întâi a prezentului cod, după caz: a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale; b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întâi. (2^2) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi.	d) să anunţe, în cazul reţinerii, în termen de o oră din momentul reţinerii, prin autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul şi locul reţinerii; e) să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea şi de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soţului/soţiei, logodnicului/logodnicei, precum şi de a nu-şi recunoaşte vinovăţia; f) să fie audiată în prezenţa apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiţii confidenţiale, fără limitarea numărului şi duratei întrevederilor; h) să ia cunoştinţă de materialele din dosar şi să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parţial vinovăţia în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorităţii competente să aplice sancţiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condiţiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acţiunile şi deciziile autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, inclusiv hotărârea judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (3) Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea. (3^1) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. (4) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; b) să accepte, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, examinarea şi percheziţia sa corporală; c) să accepte necondiţionat, la cererea autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, testarea alcoolscopică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge şi de secreţii ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanţei; e) să se supună dispoziţiilor legale ale agentului constatator şi ale preşedintelui şedinţei de judecată; f) să respecte ordinea în şedinţa de judecată şi să nu părăsească sala de şedinţe fără învoirea dată de preşedintele şedinţei. (5) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului. **Articolul 34.** Amenda (1) Amenda este o sancţiune pecuniară, care se aplică în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 50 de lei. (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unităţi convenţionale, iar persoanelor cu funcţie de răspundere – de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale. (2^1) Amenda se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărţii întâi a prezentului cod, după caz: a) amendă de la 10 la 1500 de unităţi convenţionale; b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenţiei, dar nu mai puţin de valoarea limitei maxime în unităţi convenţionale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărţii întâi. (2^2) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi.

		(2^3) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia. (2^5) Amenzile aplicate pentru săvârşirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9). (2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv. (2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat. (2^9) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală. (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească. (3^1) Evidenţa executării sancţiunilor amenzilor se ţine în Registrul debitorilor. Conţinutul Registrului debitorilor, modul de ţinere a acestuia şi modul de evidenţă a executării sancţiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern. (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art.38 alin.(4). (5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravenţiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an. (6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară. (7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (8) Amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc. **Articolul 378.** Dreptul la apărare (1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat. **Articolul 383.** Cheltuielile aferente procesului contravenţional (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul	(2^3) Comiterea de către persoana juridică a treia oară şi mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărţii întâi a prezentului cod se sancţionează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărţii întâi. (2^4) Amenda se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia. (2^5) Amenzile aplicate pentru săvârşirea contravenţiilor se virează în bugetul de stat, cu excepţia celor prevăzute la alin.(2^6)–(2^9). (2^6) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravenţiile prevăzute la art.398 se virează în bugetul local respectiv. (2^7) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravenţiile prevăzute la art.263 alin.(2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat. (2^9) Amenzile aplicate de către Compania Naţională de Asigurări în Medicină pentru săvârşirea contravenţiilor prevăzute la art.413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală. (3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească. (3^1) Evidenţa executării sancţiunilor amenzilor se ţine în Registrul debitorilor. Conţinutul Registrului debitorilor, modul de ţinere a acestuia şi modul de evidenţă a executării sancţiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern. (4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienţei bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voinţă a contravenientului de la achitarea acesteia, instanţa de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art.38 alin.(4). (5) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravenţiile prevăzute la art.228–245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an. (6) Pentru situaţiile enumerate la alin.(4) lit.a), c) şi d), privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancţiune complementară. (7) În cazurile prevăzute la alin.(4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an. (8) Amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc. **Articolul 378.** Dreptul la apărare (1) În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reţinerii, persoanei care este pasibilă de sancţiunea arestului contravenţional şi nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1^1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat. **Articolul 383.** Cheltuielile aferente procesului contravenţional (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul

		contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora. (3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie. **Articolul 387.** Victima (1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale. (2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod. (3) Victima are dreptul: a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e[1]) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e[2]) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărârile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e[2]), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. (4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase. (5) Victima este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente, să dea explicaţii la solicitarea acesteia; b) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă; c) să accepte, la cererea autorităţii competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic; d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competente sau ale preşedintelui şedinţei de judecată. (6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. **Articolul 448.** Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8). (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. (3) Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale. (4) Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă. (5) Contestaţia depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sau prin decizia agentului constatator. (6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de judecată poate suspenda executarea deciziei. (7) Depunerea contestaţiei peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanţa de judecată care examinează contestaţia poate suspenda executarea deciziei atacate.	contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora. (3) Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie. **Articolul 387.** Victima (1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale. (2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod. (3) Victima are dreptul: a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e[1]) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e[2]) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărârile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit.e[2]), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. (4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase. (5) Victima este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competente, să dea explicaţii la solicitarea acesteia; b) să prezinte, la cererea autorităţii competente, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă; c) să accepte, la cererea autorităţii competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic; d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competente sau ale preşedintelui şedinţei de judecată. (6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod. **Articolul 448.** Contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8). (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. (3) Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale. (4) Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă. (5) Contestaţia depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancţiunii contravenţionale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenţie sau prin decizia agentului constatator. (6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluţionarea repunerii în termen, instanţa de judecată poate suspenda executarea deciziei. (7) Depunerea contestaţiei peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constatator. Instanţa de judecată care examinează contestaţia poate suspenda executarea deciziei atacate.

		(8) Persoana care face contestaţie împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale nu plăteşte taxă de stat.	(8) Persoana care face contestaţie împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale nu plăteşte taxă de stat.”
Hotărârea Guvernului nr.92/2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr.95/2021			
16.	**1.** În sensul prezentului Regulament se aplică următorii termeni: 1) cod – Codul vamal nr.95/2021; 2) post vamal de prezentare – postul vamal de a cărui competenţă ţine locul în care sunt prezentate mărfurile; 3) post vamal de tranzit – oricare dintre următoarele: a) postul vamal competent pentru punctul de ieşire din teritoriul vamal atunci când mărfurile părăsesc acel teritoriu în cursul unei operaţiuni de tranzit printr-o frontieră cu un teritoriu în afara teritoriului vamal;	7.1. punctul 1 se completează cu subpunctul 19^1), cu următorul cuprins: „19^1) Convenția privind regimul de tranzit comun – Convenția privind regimul de tranzit comun, încheiată la Interlaken, 20 mai 1987;”;	**1.** În sensul prezentului Regulament se aplică următorii termeni: 1) cod – Codul vamal nr.95/2021; 2) post vamal de prezentare – postul vamal de a cărui competenţă ţine locul în care sunt prezentate mărfurile; 3) post vamal de tranzit – oricare dintre următoarele: a) postul vamal competent pentru punctul de ieşire din teritoriul vamal atunci când mărfurile părăsesc acel teritoriu în cursul unei operaţiuni de tranzit printr-o frontieră cu un teritoriu în afara teritoriului vamal;

	b) postul vamal competent pentru punctul de intrare pe teritoriul vamal atunci când mărfurile au traversat un teritoriu din afara teritoriului vamal în cursul unei operaţiuni de tranzit; 4) valoare intrinsecă: a) pentru mărfuri comerciale: preţul mărfurilor în sine atunci când sunt vândute pentru export, excluzând costurile de transport şi asigurare, cu excepţia cazului în care acestea sunt incluse în preţ şi nu sunt indicate separat pe factură; b) pentru mărfuri cu caracter necomercial: preţul care ar fi fost plătit pentru mărfurile în sine dacă ar fi vândute pentru export către teritoriul vamal; 5) perfecţionare activă EX/IM – exportul anticipat de produse prelucrate obţinute din mărfuri echivalente sub regimul de perfecţionare activă înainte de importul mărfurilor pe care le înlocuiesc; 6) perfecţionare activă IM/EX – importul mărfurilor străine sub regimul de perfecţionare activă înainte de exportul produselor prelucrate; 7) produse prelucrate principale – produsele prelucrate pentru care s-a acordat autorizaţia de perfecţionare activă; 8) produse prelucrate secundare – produse prelucrate care sunt un produs secundar necesar al operaţiunii de prelucrare, altul decât produsele prelucrate principale; 9) perfecţionare pasivă EX/IM – exportul de mărfuri autohtone în regim de perfecţionare pasivă înainte de importul de produse prelucrate; 10) perfecţionare pasivă IM/EX – importul anticipat de produse prelucrate obţinute din mărfuri echivalente sub regimul de perfecţionare pasivă înainte de exportul mărfurilor autohtone pe care le înlocuiesc; 11) palet – dispozitiv pe puntea căruia se poate asambla o cantitate de mărfuri pentru a forma o încărcătură unitară în scopul transportării acesteia ori manipulării sau stivuirii acesteia cu ajutorul unor aparate mecanice. Acest dispozitiv este alcătuit din două punţi separate de purtători sau dintr-o singură punte susţinută de picioare; înălţimea sa totală este redusă la minimul compatibil cu manipularea cu stivuitoare sau transpaleţi; poate avea sau nu o suprastructură; 12) antrepozit vamal public tip I – antrepozit vamal public în care responsabilităţile prevăzute la art.304 alin.(1) din Cod revin titularului autorizaţiei şi titularului regimului;		b) postul vamal competent pentru punctul de intrare pe teritoriul vamal atunci când mărfurile au traversat un teritoriu din afara teritoriului vamal în cursul unei operaţiuni de tranzit; 4) valoare intrinsecă: a) pentru mărfuri comerciale: preţul mărfurilor în sine atunci când sunt vândute pentru export, excluzând costurile de transport şi asigurare, cu excepţia cazului în care acestea sunt incluse în preţ şi nu sunt indicate separat pe factură; b) pentru mărfuri cu caracter necomercial: preţul care ar fi fost plătit pentru mărfurile în sine dacă ar fi vândute pentru export către teritoriul vamal; 5) perfecţionare activă EX/IM – exportul anticipat de produse prelucrate obţinute din mărfuri echivalente sub regimul de perfecţionare activă înainte de importul mărfurilor pe care le înlocuiesc; 6) perfecţionare activă IM/EX – importul mărfurilor străine sub regimul de perfecţionare activă înainte de exportul produselor prelucrate; 7) produse prelucrate principale – produsele prelucrate pentru care s-a acordat autorizaţia de perfecţionare activă; 8) produse prelucrate secundare – produse prelucrate care sunt un produs secundar necesar al operaţiunii de prelucrare, altul decât produsele prelucrate principale; 9) perfecţionare pasivă EX/IM – exportul de mărfuri autohtone în regim de perfecţionare pasivă înainte de importul de produse prelucrate; 10) perfecţionare pasivă IM/EX – importul anticipat de produse prelucrate obţinute din mărfuri echivalente sub regimul de perfecţionare pasivă înainte de exportul mărfurilor autohtone pe care le înlocuiesc; 11) palet – dispozitiv pe puntea căruia se poate asambla o cantitate de mărfuri pentru a forma o încărcătură unitară în scopul transportării acesteia ori manipulării sau stivuirii acesteia cu ajutorul unor aparate mecanice. Acest dispozitiv este alcătuit din două punţi separate de purtători sau dintr-o singură punte susţinută de picioare; înălţimea sa totală este redusă la minimul compatibil cu manipularea cu stivuitoare sau transpaleţi; poate avea sau nu o suprastructură; 12) antrepozit vamal public tip I – antrepozit vamal public în care responsabilităţile prevăzute la art.304 alin.(1) din Cod revin titularului autorizaţiei şi titularului regimului;

	13) antrepozit vamal public tip II – antrepozit vamal public în care responsabilităţile prevăzute la art.304 alin.(1) din Cod revin titularului regimului; 14) antrepozit vamal public tip III – antrepozit vamal care este operat de Serviciul Vamal; 15) carnet ATA – document vamal internaţional de admitere temporară, emis în conformitate cu Convenţia ATA sau Convenţia de la Istanbul; 16) carnet CPD – document vamal internaţional utilizat pentru admiterea temporară a mijloacelor de transport străine, eliberat în conformitate cu Convenţia de la Istanbul; 17) Convenţia ATA – Convenţia vamală privind carnetul ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor, încheiată la Bruxelles la 6 decembrie 1961; 18) Convenţia de la Istanbul – Convenţia privind admiterea temporară, încheiată la Istanbul la 26 iunie 1990; 19) Convenţia TIR – Convenţia vamală privind transportul internaţional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR, încheiată la Geneva la 14 noiembrie 1975;		13) antrepozit vamal public tip II – antrepozit vamal public în care responsabilităţile prevăzute la art.304 alin.(1) din Cod revin titularului regimului; 14) antrepozit vamal public tip III – antrepozit vamal care este operat de Serviciul Vamal; 15) carnet ATA – document vamal internaţional de admitere temporară, emis în conformitate cu Convenţia ATA sau Convenţia de la Istanbul; 16) carnet CPD – document vamal internaţional utilizat pentru admiterea temporară a mijloacelor de transport străine, eliberat în conformitate cu Convenţia de la Istanbul; 17) Convenţia ATA – Convenţia vamală privind carnetul ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor, încheiată la Bruxelles la 6 decembrie 1961; 18) Convenţia de la Istanbul – Convenţia privind admiterea temporară, încheiată la Istanbul la 26 iunie 1990; 19) Convenţia TIR – Convenţia vamală privind transportul internaţional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR, încheiată la Geneva la 14 noiembrie 1975; *19[1]) Convenția privind regimul de tranzit comun – Convenția privind regimul de tranzit comun, încheiată la Interlaken, 20 mai 1987;*
17.	**3[1].** Prin Sistemul "Decizii Vamale" se vor depune cererile şi se vor emite, modifica, suspenda, anula, revoca următoarele tipuri de decizii vamale: a) autorizaţia pentru statutul de destinatar agreat; b) autorizaţia pentru statutul de expeditor agreat; c) autorizaţia pentru statutul de destinatar agreat în sensul TIR; d) autorizaţia pentru utilizarea garanţiei globale, inclusiv cu un cuantum redus, sau de exonerarea de la aceasta; e) autorizaţia pentru funcţionarea spaţiilor de depozitare a mărfurilor într-un antrepozit vamal; f) autorizaţia pentru funcţionarea spaţiilor de depozitare a mărfurilor într-un depozit temporar; g) autorizaţia pentru amânarea plăţilor; h) autorizaţia pentru depunerea declaraţiei simplificate sub forma unei înscrieri în evidenţele declarantului; i) autorizaţia pentru utilizarea unui document electronic de transport ca declaraţie vamală; j) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de destinaţie finală;	7.1. punctul 3[1] se completează cu litera r) cu următorul cuprins: „r) autorizația pentru statutul de exportator aprobat”.	**3[1].** Prin Sistemul "Decizii Vamale" se vor depune cererile şi se vor emite, modifica, suspenda, anula, revoca următoarele tipuri de decizii vamale: a) autorizaţia pentru statutul de destinatar agreat; b) autorizaţia pentru statutul de expeditor agreat; c) autorizaţia pentru statutul de destinatar agreat în sensul TIR; d) autorizaţia pentru utilizarea garanţiei globale, inclusiv cu un cuantum redus, sau de exonerarea de la aceasta; e) autorizaţia pentru funcţionarea spaţiilor de depozitare a mărfurilor într-un antrepozit vamal; f) autorizaţia pentru funcţionarea spaţiilor de depozitare a mărfurilor într-un depozit temporar; g) autorizaţia pentru amânarea plăţilor; h) autorizaţia pentru depunerea declaraţiei simplificate sub forma unei înscrieri în evidenţele declarantului; i) autorizaţia pentru utilizarea unui document electronic de transport ca declaraţie vamală; j) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de destinaţie finală;

	k) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de perfecţionare activă; l) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de perfecţionare pasivă; m) autorizaţia pentru utilizarea declaraţiei simplificate; n) autorizaţia pentru utilizarea sigiliilor speciale; o) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de admitere temporară; p) autorizaţie pentru utilizarea declaraţiei de tranzit cu un set redus de date; q) autorizaţia pentru simplificarea determinării sumelor care fac parte din valoarea în vamă a mărfurilor.		k) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de perfecţionare activă; l) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de perfecţionare pasivă; m) autorizaţia pentru utilizarea declaraţiei simplificate; n) autorizaţia pentru utilizarea sigiliilor speciale; o) autorizaţia pentru utilizarea regimului vamal de admitere temporară; p) autorizaţie pentru utilizarea declaraţiei de tranzit cu un set redus de date; q) autorizaţia pentru simplificarea determinării sumelor care fac parte din valoarea în vamă a mărfurilor; *r) autorizaţia pentru statutul de exportator aprobat*.

Ministru

Digitally signed by Belous Victoria
Date: 2025.06.05 12:39:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Victoria BELOUS